

Zomernota

2024

Inhoudsopgave

1	Algemeen	5
1.1	Inleiding.....	5
1.2	Samenvatting.....	7
2	Actualisatie financieel beeld 2024	10
2.1	Financiële ontwikkelingen met impact op de begrotingsruimte	10
3	Financiële onzekerheden	12
3.1	Voorjaarsnota 2024 van het Rijk	12
3.2	Herijking verdeling provinciefonds (rapport Cebeon)	12
4	Afwijkingen per programma	14
4.1	Programma 2: Landbouw, visserij, water en natuur in balans.....	14
4.2	Programma 5: Toekomstbestendige energie en klimaat.....	14
4.3	Programma 6: Goede bereikbaarheid en infrastructuur	16
4.4	Programma 7: Eigentijds bestuur.....	16
4.5	Programma 8: Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	18
4.6	Programma 9: Reserves.....	23
5	Financiële omvang van de afwijkingen	24
5.1	Impact van afwijkingen op de vrije begrotingsruimte	24
6	Bijlagen	26
6.1	Overzicht afwijkingen	26
6.2	Details actualisatie begrotingsruimte.....	30

Deel 1

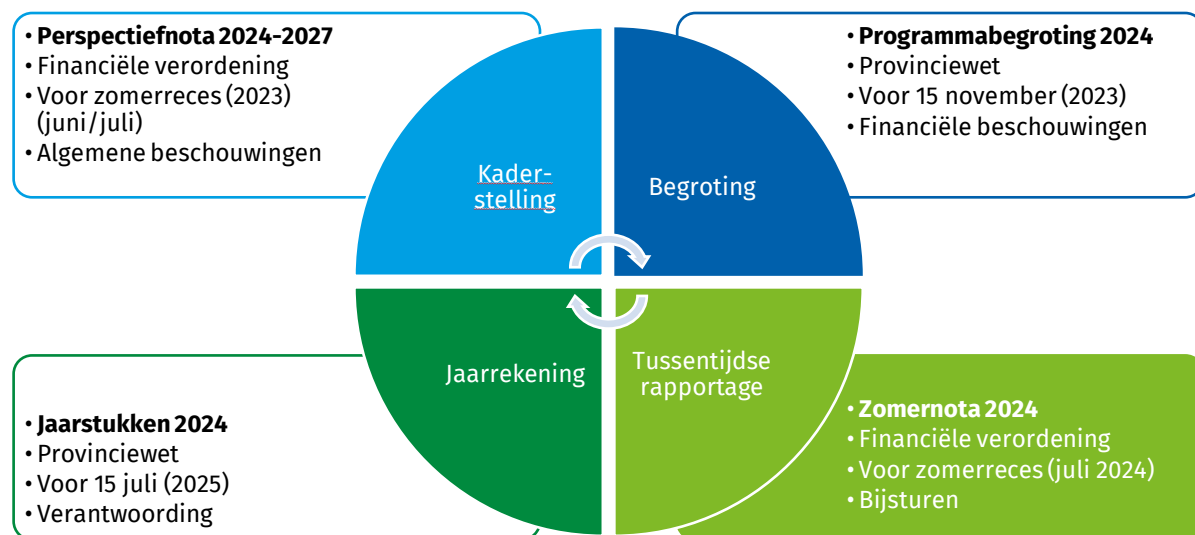
Inleiding en samenvatting

1 Algemeen

1.1 Inleiding

De zomernota is de beleidsmatige afwijkingenrapportage over de uitvoering van de programmabegroting van het lopende jaar. Wij rapporteren de afwijkingen ten opzichte van de begroting, als onderdeel van de planning- en controlcyclus (P&C). De afwijkingen kunnen zowel inhoudelijk als financieel van aard zijn.

Figuur 1 - Planning&control-cyclus

1.1.1 Uitgangspunten voor de rapportage

Financiële verordening

Volgens de financiële verordening van de provincie moet het college van Gedeputeerde Staten (GS) via een nota rapporteren over de inhoudelijk en financiële voortgang van de begroting, aan Provinciale Staten (PS). De inrichting van de nota moet ook aansluiten bij de indeling van de begroting. Daarom worden de afwijkingen gegroepeerd beschreven, per programma.

De peildatum voor deze zomernota is 1 mei 2024. De meicirculaire van het provinciefonds hebben wij nog niet kunnen gebruiken om de omvang van dat fonds te bevestigen, omdat de circulaire niet eerder dan eind mei beschikbaar komt.

Coalitieakkoord 2023-2026: Toekomst voor het nieuwe land

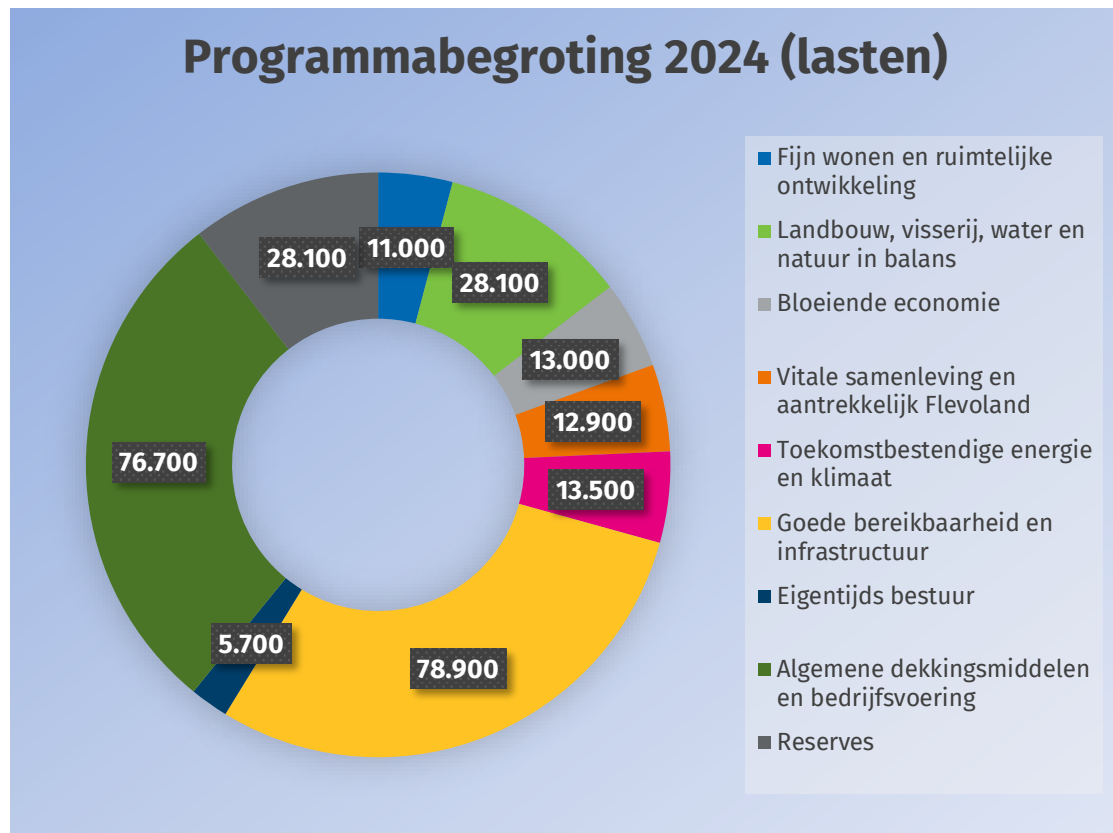
In het coalitieakkoord hebben wij aangegeven wat wij deze periode willen bereiken. Wij beogen met onze voorstellen uitvoering te geven aan de ambities uit het coalitieakkoord. De financiële dekking voor het coalitieakkoord is al verwerkt in de begroting 2024.

Weging van de voorstellen

In deel 3 van deze zomernota staan afwijkingen en voorstellen om daar in de begroting 2024 middelen voor beschikbaar te stellen. Om tot die voorstellen te komen hebben wij de dekking en financiering beoordeeld, evenals de beschikbaarheid van (structurele) middelen. Om PS goed te kunnen informeren over de classificatie van de afwijkingen (zoals bestaand beleid, onontkoombaar, nieuw beleid of ambitie) hebben wij dit per afwijking opgenomen. Daaruit blijkt wat de oorsprong van de voorstellen is. Dit is mede ter invulling van motie EMS22.

1.1.2 Initiële begroting

Figuur 2 – Begroting na wijziging 2024, vóór verwerking zomernota 2024 (in € x 1.000)

1.1.3 Leeswijzer

In deel 2 hebben wij de financiële uitgangspunten voor 2024 beschreven, inclusief een actualisatie voor het lopende jaar. In deel 3 van deze nota lichten wij per programma de relevante afwijkingen toe. Dat gaat over de programma's zoals die in de programmabegroting 2024 zijn opgenomen.

In de perspectiefnota 2025-2028 zijn voorstellen opgenomen voor de jaren 2025 tot en met 2028. Sommige van die voorstellen zijn in 2024 ook van toepassing. In die gevallen hebben wij die voorstellen in deze zomernota 2024 opgenomen, met een duidelijke verwijzing naar de perspectiefnota.

De afwijkingen zijn vertaald in een begrotingswijziging 2024 die wij (in verband met het budgetrecht) ter vaststelling aan uw Staten voorleggen. In een aantal gevallen is er sprake van doorlopende effecten naar 2025 en volgende jaren, vanwege wijzigingen in de doorlooptijd en besteding van budgetten. De meerjarige bedragen voor de voorstellen die al in de perspectiefnota zijn opgenomen, staan niet in deze zomernota om dubbele claims te voorkomen.

In de eerste bijlage staat een overzicht met alle afwijkingen en de financiële impact daarvan.

1.2 Samenvatting

1.2.1 Inhoudelijk beeld op hoofdlijnen

Het peilmoment is relatief vroeg in het begrotingsjaar, waardoor wij in beperkte mate kunnen voorzien of er sprake is van achterblijvende of juist voorspoedige beleidsvoornemens. Een belangrijk document voor ons financieel perspectief is de meicirculaire van het Provinciefonds. Omdat die circulaire door het Rijk wordt gepubliceerd na de peildatum kunnen de effecten daarvan niet meegenomen worden in deze afwijkingenrapportage.

Ondanks die onzekerheid zien wij wel de noodzaak om te rapporteren over de zaken die ons bekend zijn. Dat zijn vooral wijzigingen in de timing van projecten, maar ook effecten van loon- en prijsstijgingen in 2024.

In hoofdstuk 3 van deze nota beschrijven wij voor de programma's uit de programmabegroting een aantal ontwikkelingen. Sommige ontwikkelingen hebben te maken met het jaarlijks onderhoud van ons provinciehuis en de vestigingen. Daarnaast zien wij stijgende lasten, zoals de loon- en prijsontwikkelingen vanuit de nieuwe CAO en energiekosten.

Voor enkele investeringen zijn (aanvullende) kredieten nodig in 2024. Dat is voor het plaatsen van een geluidsscherm langs de Marknesserweg, maar ook voor nieuw materieel voor de gladheidsbestrijding.

In totaal zijn er 23 afwijkingen opgenomen in deze zomernota, waarvan er 8 al zijn opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028. Het effect voor 2024 maakt onderdeel uit van deze zomernota. In hoofdstuk 4 is per afwijking de relatie met de perspectiefnota aangegeven.

1.2.2 Financiële uitkomsten

Het totale effect van de zomernota is een verlaging van de vrije ruimte in 2024 met € 249.000. Dit wordt, zoals gebruikelijk, verrekend met de vrije ruimte in de stelpost Nieuw Beleid. Ondanks het aantal afwijkingen valt het effect op het begrotingssaldo mee. Dat komt vooral doordat enkele afwijkingen ten laste van bestaande oormerken in reserves gebracht kunnen worden, maar ook ten laste van de stelpost 'loon- en prijsontwikkelingen en 'versterking organisatie'. Een verdere uiteenzetting van de financiële impact is opgenomen in hoofdstuk 5.

Tabel 1 - Financiële afwijkingen per programma in 2024 (bedragen in € x 1 miljoen / - = voordeel)

Programma's	2024	2025	2026	2027	2028
1 Fijn wonen en ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0	0
2 Landbouw, visserij, water en natuur in balans	300	0	0	0	0
3 Bloeiende economie	0	0	0	0	0
4 Vitale samenleving en aantrekkelijk Flevoland	0	0	0	0	0
5 Toekomstbestendige energie en klimaat	150	110	10	10	10
6 Goede bereikbaarheid en infrastructuur	-204	14	14	14	14
7 Eigentijds bestuur	262	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	7.503	1.284	1.234	1.234	1.234
9 Reserves	750	0	0	0	0
Subtotaal	8.761	1.407	1.257	1.257	1.257
Bestaande dekking	-8.512	-1.394	-1.244	-1.244	-1.244
Effect op begrotingsruimte	249	14	14	14	14

1.2.3 Begrotingsruimte na de zomernota

Het uitgangspunt voor de begrotingsruimte is de programmabegroting 2024. De ruimte bestaat uit het:

- ongeoormerkte deel van de stelpost 'nieuw beleid', en
- ongeoormerkte deel van de 'Brede Bestemmingsreserve' (incidenteel te gebruiken).

Tabel 2 – Verloop begrotingsruimte (inclusief perspectiefnota)

Begrotingsruimte	Stelpost nieuw beleid					BBR
	2024	2025	2026	2027	2028	
Initiële omvang vóór de zomernota	11.756	9.063	1.007	2.683	-815	3.193
Aanpassingen na actualisatie financieel beeld	-313	-724	6.906	3.002	3.778	20.461
Reële begrotingsruimte	11.443	8.339	7.913	5.684	2.963	23.654
Vraag zomernota 2024	249	14	14	14	14	0
Vraag perspectiefnota 2025-2028	0	-2.553	-2.553	-2.228	-2.228	-9.725
Restant	11.194	5.772	5.346	3.443	721	13.929

De onderstaande tabel geeft de financiële omvang van de voorstellen uit deze nota weer:

Tabel 3 - Financiële omvang voorstellen zomernota 2024

Voorstellen zomernota	2024	2025	2026	2027	2028
Structurele voorstellen	1.234	1.257	1.257	1.257	1.257
Incidentele voorstellen	7.527	150	0	0	0
Totaal	8.761	1.407	1.257	1.257	1.257
<i>Waarvan impact op vrije ruimte</i>	<i>249</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>14</i>

Gezien de verwachtingen voor de begrotingsruimte blijven wij scherp op de kosten. Het beeld is nog steeds dat de ruimte afneemt, terwijl er nog veel te doen is in onze provincie. Daarbij denken wij aan de uitvoering van de Strategische Agenda Flevoland, het landbouwbeleid, de energievisie en overige ruimtelijke arrangementen.

Ook zijn er nog onzekerheden omdat de financiële doorwerking van de nieuwe kabinetsplannen naar verwachting niet eerder bekend zijn dan in september van dit jaar.

Deel 2

Actueel financieel beeld 2024

2 Actualisatie financieel beeld 2024

2.1 Financiële ontwikkelingen met impact op de begrotingsruimte

Om de beschikbare ruimte voor de komende jaren te bepalen hebben wij de begroting 2024 als basis genomen, die door Provinciale Staten is vastgesteld. Voor 2024 tot en met 2026 is het saldo in die begroting positief (voordelig), maar in 2027 verwachten wij een tekort van € 4,4 miljoen. Dat kon incidenteel worden opgelost, door een onttrekking aan de algemene reserve, zodat het saldo nihil was. Ook hebben wij de effecten van de slotwijziging in 2023 meegenomen in de beginstand. Dat was een positief verhaal voor de begrotingsruimte, vooral door de positieve cijfers van de septembercirculaire 2023 van het provinciefonds.

De horizon van deze zomernota loopt tot en met 2024, maar voor een aantal afwijkingen is er een structureel effect opgenomen tot en met het jaar 2028. Dat is dezelfde horizon als in de perspectiefnota 2025-2028 is gehanteerd.

Tabel 4 - Uitgangspositie begrotingsruimte

Begrotingsruimte	Stelpost nieuw beleid					BBR
	ZN2024	PPN 2025 - 2028				
	2024	2025	2026	2027	2028	
Primitieve begroting 2024	5.829	6.242	776	-4.408	-3.498	3.193
Begrote onttrekking AR (oormerk lease)	0	0	0	4.408	0	0
Slotwijziging 2023	5.927	2.821	230	2.683	2.683	0
Initiële omvang vóór de perspectiefnota	11.756	9.063	1.007	2.683	-815	3.193

2.1.1 Actualisatie financieel perspectief

Wij hebben de raming voor onze opbrengsten uit het provinciefonds bijgesteld, op basis van de september- en decembercirculaire van 2023. Ook die laatste circulaire was nodig voor de nieuwe raming, omdat de belastingcapaciteit is gewijzigd door het vertrek van de grootste leasemaatschappij die tot juli 2023 nog in Flevoland gevestigd was. Dat heeft ook gevolgen voor de uitkering van het provinciefonds, omdat de belastingcapaciteit onderdeel uitmaakt van de verdeling over de provincies.

Voor deze zomernota hebben wij ook de voorjaarsnota 2024 van het Rijk gebruikt. De reden daarvan is dat daar vooraf intensief contact over is geweest met het Rijk via het IPO. Dat was nodig omdat het Rijk een nieuwe systematiek invoert voor de ontwikkeling van het provinciefonds. Daarbij komt ook dat de opschalingskorting in het fonds nu is vervallen. Afgelopen jaren was die al wel bevroren, maar vanaf 2025 zou die wel weer doorgevoerd worden.

De overige bijstellingen komen voort uit de actualisatie van de stelposten, zoals voor de verwachte loon- en prijscompensatie die de komende jaren nodig is. In de onderstaande tabel hebben wij een totaal overzicht opgenomen van de bijstelling van de begrotingsruimte.

Tabel 5 - Totaal aanpassingen op de begrotingsruimte

Bijstelling begrotingsruimte	2024
Uitkering provinciefonds	-2.011
Opcenten motorrijtuigenbelasting	1.200
Stelposten	142
Algemene reserve	356
Totaal aanpassingen	-313

Voor 2024 valt de bijstelling negatief uit, maar zoals uit de perspectiefnota 2025-2028 blijkt voor 2026 en verder positief. De onderwerpen in de tabel geven aan waar de bijstelling vandaan komt. In paragraaf 6.2 (bijlage 2) zijn de bijstellingen verder toegelicht.

2.1.2 Samenvatting aanpassingen begrotingsruimte

Tabel 6 - Overzicht met aanpassingen op de begrotingsruimte

Uitkering provinciefonds	2024
Effecten decembercirculaire 2023	-1.215
Herziening belastingcapaciteit voor verdeling	-796
Totaal uitkering provinciefonds	-2.011
Motorrijtuigenbelasting	2024
Actualisatie voertuigen voor 2024	1.200
Totaal opcenten motorrijtuigenbelasting	1.200
Stelposten	2024
Begrotingsonzekerheden	400
Loon- en prijsontwikkeling	-2.258
Rentebaten	2.000
Totaal stelposten	142
Algemene reserve	2024
Vrijval structurele storting	356
Totaal algemene reserve	356
Brede bestemmingsreserve ongeoormerkt	2024
Actualisatie begrote mutaties in de BBR	0
Totaal brede bestemmingsreserve	0
Totaal aanpassingen	-313

2.1.3 Rekeningresultaat 2023

De concept jaarrekening over 2023 laat een voordelig rekeningresultaat zien. Dit bedrag is nu nog niet definitief, maar bedraagt meerdere miljoenen euro's. Uiteraard is de inzetbaarheid daarvan mede afhankelijk van eventuele bestemmingsvoorstellen en de actualisatie van het risicoprofiel en de weerstandsratio. Wij hebben de bestemming van het rekeningresultaat niet meegenomen in de berekeningen voor deze zomernota.

3 Financiële onzekerheden

3.1 Voorjaarsnota 2024 van het Rijk

De gebruikelijke lijn is dat de ontwikkelingen uit een voorjaarsnota van het Rijk nog niet worden betrokken bij de zomernota. Die ontwikkelingen zijn soms lastig te vertalen naar de financiële effecten voor de afzonderlijke provincies. Jaarlijks maakt het Rijk de vertaling en presenteert dat in de meicirculaire van het provinciefonds. De voorjaarsnota 2024 en de financiële aspecten voor de provincies is intensief met het Rijk besproken, waardoor de gevolgen ook beter in te schatten zijn. Uiteraard is het zo dat de Tweede Kamer nog wel met de plannen moet instemmen.

Een belangrijke ontwikkeling is de afschaffing van de opschalingskorting voor gemeentes en provincies. Voor Flevoland is dat een positieve ontwikkelingen van ongeveer € 2 miljoen per jaar. Daarnaast gaat het Rijk voor het provinciefonds over van de methodiek 'trap op, trap af' naar de 'BBP-systematiek'. Ons beeld daarbij is dat de omvang (en daarmee onze opbrengsten) stabielere zullen zijn en minder gevoelig voor het uitgavenpatroon van het Rijk. Op 16 april 2024 hebben wij Provinciale Staten met een mededeling geïnformeerd over deze ontwikkelingen. Het onderwerp van die mededeling is 'Rijksvoorjaarsnota 2024- Opschalingskorting, normeringsystematiek Provinciefonds en compensatie inkomstenderving MRB'.

3.2 Herijking verdeling provinciefonds (rapport Cebeon)

BZK en de provincies onderkennen knelpunten in het huidige model voor de verdeling van het provinciefonds. Dat komt vooral door historisch gegroeide weeffouten. Onderzoeksbureau Cebeon heeft van BZK de opdracht gekregen om het model te herzien.

In januari 2023 heeft Cebeon een conceptrapport en model opgeleverd. Recent heeft BZK een adviesaanvraag ingediend bij de ROB en de stukken van Cebeon naar de Eerste Kamer en Tweede Kamer gestuurd. Wij constateren dat het voorgestelde model niet herleidbaar en niet uitlegbaar is. De mogelijke gevolgen zijn voor Flevoland niet te dragen. Wij dringen er dan ook bij het IPO, BZK en het Rijk op aan om het huidige model te handhaven, maar dan met een aanpassing van de historische weeffouten.

Gevolgen voor Flevoland niet te dragen

De Flevolandse baten komen nu voor 75% uit het provinciefonds. Als het model van Cebeon ingevoerd zou worden, is er geen financiële ruimte voor doorontwikkeling en verwachtingen van het Rijk, zoals samenwerking aan de nationale transitieopgaven.

De herverdeeffecten zijn te groot, niet herleidbaar noch uitlegbaar

Cebeon bracht alleen de potentiële effecten voor het jaar 2020 in beeld. Het conceptmodel zou in dat jaar voor Flevoland een afname betekenen van de uitkering uit het provinciefonds, met een omvang van bijna € 20 miljoen (-16%): een structureel effect. Er is nog geen meerjarige doorrekening. De omvang van het provinciefonds is in de afgelopen jaren toegenomen, waardoor het te verwachten is dat de herverdeeffecten nog groter zijn. Het is niet eenduidig herleidbaar waardoor het herverdeeffect voor Flevoland ontstaat. Herleidbaarheid was juist een belangrijke eis van BZK zelf, voor het maken nieuwe verdeelmodel.

Flevoland is sterk afhankelijk van de uitkering uit het provinciefonds

We hebben bezwaren tegen het invoeren van het door Cebeon opgestelde model, zowel financieel als inhoudelijk. Het model van Cebeon leidt tot grote herverdelingseffecten en onduidelijkheid, waarbij Flevoland een grote verliezer is. Goed rentmeesterschap van provincie Flevoland, samen met onjuiste uitgangspunten van Cebeon, zouden kunnen leiden tot een onhoudbaar financieel perspectief.

Deel 3

Afwijkingen in de programma's

4 Afwijkingen per programma

In dit hoofdstuk volgen afwijkingen en voorstellen voor diverse onderwerpen. Die onderwerpen zijn gegroepeerd op programma en het programmaonderdeel. Deze onderdelen zijn gebaseerd op de bestaande indeling en teksten uit de programmabegroting 2024. De doelen zijn groen omkaderd en voorzien van het symbool. Er zijn geen nieuwe doelen toegevoegd ten opzichte van de huidige programmabegroting. Zie de betekenis van de symbolen in onderstaande legenda.

- Verwijzing naar het doel zoals in de programmabegroting is opgenomen.
- De beschrijving van de geconstateerde of verwachte afwijking.
- Het voorstel als gevolg van, of als reactie op, de afwijking.
- Een samenvatting van het effect op de financiële vrije ruimte.

4.1 Programma 2: Landbouw, visserij, water en natuur in balans

4.1.1 Onderdeel – Water

Aanleg van een vooroever

Waterschap Zuiderzeeland heeft een versterkingsopgave voor de IJsselmeerdijk. Het gaat om het tracé vanaf de Houtribdijk en de Ketelmeerbrug). De versterkingsopgave wordt gerealiseerd door de aanleg van voorland. Daardoor is het mogelijk om over een lengte van ongeveer 10 kilometer nieuwe natuur te creëren. De wijze waarop het voorland ingericht kan worden tot nieuwe natuur is nog niet uitgewerkt. Dat willen wij samen met het waterschap gaan uitkeren, in de planuitvoeringsfase de komende twee jaar. Het waterschap heeft ons gevraagd om een financiële bijdrage voor onderzoeken en een ontwerp. De kosten daarvan zijn ingeschat op € 300.000.

In de Brede Bestemmingsreserve is een bedrag van € 2 miljoen geormerkt voor het inrichten van het voorland tot nieuwe natuur (gebiedsgebonden bijdrage).

Wij stellen voor om in 2024 budget op te nemen van € 300.000, uit de Brede Bestemmingsreserve (al geormerkt), voor een financiële bijdrage aan het waterschap. Geen impact op de vrije ruimte, vanwege de inzet van het bestaande oormerk in de Brede Bestemmingsreserve.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
1	Ambitie	Ja	Brede bestemmingsreserve	-	300	-	-	-	-

4.2 Programma 5: Toekomstbestendige energie en klimaat

4.2.1 Onderdeel – Regionale energiestrategie

Onderzoek naar thoriumcentrales en SMR

Op 24 april 2024 heeft PS een motie vreemd aangenomen waarin het college wordt opgedragen onderzoek te doen voor een thorium of SMR (Small Modular Reactor) centrale in Flevoland, waarbij voor zowel thoriumcentrales als SMR's specifieke onderzoeksvragen worden beantwoord.

Wij stellen voor om het budget Energietransitie te verhogen met € 50.000 in 2024 ten laste van de Brede bestemmingsreserve, oormerk 'Energimix en alternatieve energiebronnen' voor het verrichten van het benodigde onderzoek. Het benodigde budget voor het jaar 2025 verwerken we in de Programmabegroting 2025.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
2	Motie PS	Ja	Brede bestemmingsreserve	-	50	100	-	-	-

Waterstofeconomie

Het programma Energie in Balans is opgezet voor het stimuleren van de energietransitie. Dit is een ambitie vanuit de Regionale Energie Strategie. Als onderdeel van het programma zijn in 2022 een aantal waterstofprojecten in Flevoland geïdentificeerd. Deze initiatieven zijn een samenwerking aangegaan in de vorm van een Memorandum of Understanding (MoU) Groene Waterstof. De eerste stappen in de samenwerking zijn samengevat in het Flevoland Hydrogen Valley (FLHY) rapport, zie de mededeling daarover aan Provinciale Staten (lijst van ingekomen stukken van 26 april 2023). Onze intentie is om de aanbevelingen verder uit te werken, zodat de kansen van Flevoland als waterstofregio worden benut. Om deze projecten ook procesmatig te kunnen ondersteunen is voor 2024 een budget nodig van € 100.000 nodig. Binnen de brede bestemmingsreserve is hiervoor nog € 213.473 geoormerkt, waardoor de afwijking budgetneutraal is ten opzichte van de begrotingsruimte.

Wij stellen voor om in 2024 een budget voor waterstofprojecten € 100.000 op te nemen in de begroting, ten laste van de Brede bestemmingsreserve, oormerk waterstofeconomie. Er is geen impact op de vrije ruimte vanwege de inzet van het oormerk in de Brede Bestemmingsreserve.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
3	Bestaand beleid	Ja	Brede bestemmingsreserve	-	100	-	-	-	-

4.2.2 Onderdeel – Milieu

Geluidscherm Marknesserweg (krediet)

Op 11 december 2018 (met besluit #2342079) is het Actieplan geluid 2019-2023 vastgesteld. Een van de hoofdlijnen in het Actieplan geluid is de aanpak van de hoge geluidbelasting van woningen in Marknesse vanwege verkeer op de N331 – Marknesserweg. De kosten van het beoogde geluidscherm langs de Marknesserweg ter hoogte van de kruising met de Oosterringweg van 130 meter lang en 3 meter hoog zijn geraamd op € 195.000. Dit bedrag is inclusief te nemen veiligheidsmaatregelen tijdens de bouw.

Wij stellen voor om het raamkrediet ontwikkelingsinvesteringen te verhogen met € 195.000. Op basis van een afschrijvingstermijn van 20 jaar bedragen de kapitaallasten € 9.750 per jaar met ingang van 2025 en dit ten laste te brengen van de stelpost 'nieuw beleid' (oormerk NB005 SWUNG investeringen). Er is geen impact op de vrije ruimte, de dekking van de kapitaallasten wordt ten laste gebracht van een bestaand oormerk.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
4	Bestaand beleid	Ja	Stelpost nieuw beleid (oormerk)	-	-	10	10	10	10

4.3 Programma 6: Goede bereikbaarheid en infrastructuur

4.3.1 Onderdeel – Instandhouding en realisatie provinciale infrastructuur

Materiaal gladheidsbestrijding (krediet)

In het kader van gladheidsbestrijding worden in 2024 drie hoofdrijbaanstrooiers aangeschaft. De aanschafwaarde is € 68.000 per hoofdrijbaanstrooier, de totale aanschafwaarde bedraagt € 204.000. In het jaarlijks exploitatiebudget voor gladheidsbestrijding is rekening gehouden met een dekking voor deze uitgave.

De aanschafwaarde van een hoofdrijbaanstrooier ligt boven de activeringsgrens van € 50.000 (zoals vastgelegd in de financiële verordening) en kan daarom niet als exploitatie-uitgave worden verantwoord, maar als investering die over een aantal jaren wordt afgeschreven. Daarom vraagt dit om een wijziging van het bestaande budget (vrijval in 2024) en aanvullende kapitaallasten vanaf 2025 (€ 15.600 per jaar tot en met 2030).

Omdat deze uitgave als investering moet worden behandeld, vragen wij om een incidenteel investeringskrediet van € 204.000. Het bestaande budget in de begroting 2024 kan vrijvallen ten gunste van de stelpost nieuw beleid, met dezelfde omvang als het gevraagde krediet. Vanaf 2025 zal de investering in 15 jaar worden afgeschreven ten laste van de algemene dekkingsmiddelen. Dit blijkt ook uit tabel 11, bijlage 1.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
5	Bestaand beleid	Nee	Stelpost nieuw beleid	-	-	14	14	14	14

4.4 Programma 7: Eigentijds bestuur

4.4.1 Onderdeel – Gedeputeerde Staten

Organisatorische verdieping netwerkevenementen

Het is de ambitie van het college om vanaf 2024 een organisatorische verdieping aan te brengen in verschillende netwerkevenementen. Het doel hiervan is de zichtbaarheid en benaderbaarheid als provincie Flevoland op zowel politiek als bestuurlijk niveau te vergroten. Daarnaast biedt het kansen in het versterken en waarborgen van duurzame en nieuwe (klant)relaties. Om hier concreet invulling aan te geven is er een jaarlijkse agenda vastgesteld op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau.

Om deze ambitie beter te kunnen waarmaken is voor 2024 een budget van € 75.000 benodigd en voor de komende jaren een € 150.000 per jaar.

Wij stellen voor het budget 'representatie GS' in 2024 te verhogen met € 75.000, ten laste van de stelpost nieuw beleid. Het structureel benodigde budget van € 150.000 per jaar zal worden meegenomen bij de begroting 2025.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
6	Ambitie	Nee	Stelpost nieuw beleid	-	75	-	-	-	-

4.4.2 Onderdeel – Provinciale Staten

Verordening rechtspositie Staten- en Commissieleden

Deze afwijking is ook opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028, onder voorstel nummer 24. Op 24 april 2024 heeft Provinciale Staten in haar vergadering besloten om de Verordening rechtspositie Staten- en Commissieleden Provincie Flevoland 2019 te wijzigen. Dit door het toevoegen van artikel 4a "Verzekering arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden". Op basis van dit artikel ontvangt elk Statenlid jaarlijks een bedrag gelijk aan de vergoeding van de werkzaamheden voor één maand, bedoeld in artikel 2.1.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Een en ander met terugwerkende kracht tot 1 januari 2024. Hiermee kunnen door Statenleden voorzieningen worden getroffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Door middel van opname van dit onderdeel in de zomernota (en de perspectiefnota 2025-2028) wordt dit besluit van een financiële dekking voorzien en verwerkt in de begroting.

Wij stellen voor om het betreffende budget in 2024 met € 81.900 te verhogen, ten laste van de stelpost nieuw beleid.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
7	Onontkoombaar	Nee	Stelpost nieuw beleid	24	82	-	-	-	-

Routekaart 2023-2027

Op 31 januari 2024 hebben Provinciale Staten in hun vergadering besloten de Routekaart Provinciale Staten 2023-2027 vast te stellen. Voor het realiseren van de routekaart heeft Provinciale Staten besloten in een aanvullend budget te voorzien van € 25.000 voor 2024 en deze technisch te verwerken bij de zomernota 2024.

Wij stellen voor om het desbetreffende budget in 2024 met € 25.000 te verhogen, ten laste van de stelpost nieuw beleid.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
8	Onontkoombaar	Nee	Stelpost nieuw beleid	-	25	-	-	-	-

Ontwikkeling statenwerk

Tijdens de Statenconferentie in 2023 hebben Provinciale Staten zich uitgesproken om zich blijvend te ontwikkelen in het statenwerk. In 2024 zijn en worden op verzoek van de Staten daarom diverse bijeenkomsten georganiseerd. Deze bijeenkomsten dragen bij aan de ontwikkeling van het statenwerk en de positionering en effectiviteit van de Staten vanuit het Provinciehuis tot aan Europa. De verwachte totale kosten van deze initiatieven bedragen € 80.000 voor 2024.

Wij stellen voor om voor de ontwikkeling van het statenwerk in 2024 aanvullend budget beschikbaar te stellen van € 80.000, ten laste van de stelpost nieuw beleid.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
9	Onontkoombaar	Nee	Stelpost nieuw beleid	-	80	-	-	-	-

4.5 Programma 8: Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering

4.5.1 Onderdeel – Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Uitkering dividend Alliander en BNG

Alliander

Tijdens de Algemene vergadering Aandeelhouders (AvA) van Alliander van 17 april 2024 is de jaarrekening over 2023 vastgesteld en daarmee het uit te keren dividend. Over 2023 is een dividend vastgesteld van € 120,3 miljoen. Dit dividend wordt toegekend aan de aandeelhouders, naar verhouding van hun aandelenbezit. Voor de provincie bedraagt het te ontvangen dividend € 55.519. In onze begroting 2024 is rekening gehouden met € 37.100. Daarnaast is in 2023 overeenstemming bereikt over de verkoop van Kenter, waarvan de overdracht van de aandelen in januari 2024 heeft plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan heeft de Raad van Bestuur besloten tot uitkering van een speciaal dividend (in de vorm van interim-dividend) over het boekjaar 2024 van € 53 miljoen. Het te ontvangen eenmalige dividend voor de provincie bedraagt € 24.460.

BNG

Tijdens de Algemene vergadering Aandeelhouders (AvA) van BNG Bank van 25 april 2024 is de jaarrekening over 2023 vastgesteld en daarmee het uit te keren dividend. Provincie Flevoland heeft een belang van 75.250 aandelen en ontvangt hiermee een bedrag van € 162.540 aan dividend. Het geraamde dividendbedrag in de begroting 2024 is € 100.000.

Wij stellen voor om de baten op de:

- begrotingspost 'dividend Alliander' incidenteel te verhogen met € 42.879, en
- begrotingspost 'dividend BNG' incidenteel te verhogen met € 62.540, ten gunste van de stelpost nieuw beleid.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
10	Onontkoombaar	Nee	Stelpost nieuw beleid	-	-105	-	-	-	-

4.5.2 Onderdeel – Bedrijfsvoering

Gezamenlijk e-Depot HFA

Deze afwijking is ook opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028, onder voorstel nummer 15. De deelnemers van de Gemeenschappelijke Regeling HFA hebben met elkaar afgesproken om gezamenlijk een e-Depot, in te richten zodat niet iedere individuele deelnemer van de GR zelf hoeft te investeren in mensen en middelen. De noodzaak voor een e-Depot komt vanuit de wettelijke verplichting om digitaal te kunnen archiveren. Dit is meegenomen bij de vaststelling van de ontwerp programmabegroting 2024 - 2027 van RHC Het Flevolands Archief. Daarbij verwijzen wij naar het statenvoorstel met de zienswijze op de ontwerp-programmabegroting 2024-2027 van 28 juni 2023. Wij stellen voor om een structureel budget te verlenen van € 97.000 ten laste van de stelpost nieuw beleid.

Wij stellen voor om in 2024 een budget toe te kennen van € 97.000 voor het e-Depot, ten laste van de stelpost nieuw beleid. Het structurele deel vanaf 2025 is opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
11	Onontkoombaar	Nee	Stelpost nieuw beleid	15	97	-	-	-	-

Formatie Gedeputeerde Staten

Deze afwijking is ook opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028, onder voorstel nummer 17. Bij het coalitieakkoord is de formatie van het college van Gedeputeerde Staten verhoogd naar de werkelijke bezetting. Op 31 januari 2024 hebben Provinciale Staten besloten om de formatie van GS per 1 januari met 1,0 fte te verlagen.

Wij stellen voor om het budget 'salarissen' in 2024 met € 150.000 te verlagen, ten gunste van de stelpost 'nieuw beleid'.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
12	Bestaand beleid	Ja	Stelpost nieuw beleid	17	-150	-	-	-	-

Stelpost versterking organisatie omzetten naar formatie

Deze afwijking is ook opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028, onder voorstel nummer 18. Bij het coalitieakkoord 2023-2027 is besloten om ook de 2^e tranche van de Cebeon-gelden ter beschikking te stellen. In beginsel zijn de 1e en 2e tranche in de begroting opgenomen op twee stelposten. Omdat deze middelen gebruikt worden voor de personele capaciteit willen wij die stelpost structureel omzetten naar formatie, namelijk voor de budgetten voor salarissen en het Individueel Keuze Budget (IKB).

Wij stellen voor om de 1^e en 2^e tranche van de Cebeon-gelden structureel om te zetten in formatie (21,1111 fte). De financiële omvang bestaat uit 'salarissen' (€ 2.000.000) en 'IKB' (€ 350.000) en valt weg tegen de stelposten 'versterking organisatie' (€ 2.250.000) en 'loon en prijscompensatie' (€ 100.000).

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
13	Bestaand beleid	Ja	Stelpost versterking organisatie	18	2.250	-	-	-	-
			Stelpost loon- en prijscompensatie	18	100	-	-	-	-

Capaciteit uitvoering coalitieakkoord omzetten naar formatie

Deze afwijking is ook opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028, onder voorstel nummer 14. Bij het coalitieakkoord 2023-2027 is besloten incidenteel € 500.000 ter beschikking te stellen voor aanvullende capaciteit die nodig is voor de uitvoering van dat akkoord. In beginsel zijn deze in de begroting toegevoegd aan de stelpost 'versterking organisatie' (geen budget).

Wij stellen voor om het beschikbare budget van € 500.000 om te zetten in formatie (4,7222 fte), 'salarissen' (€ 430.000) en 'IKB' (€ 70.000), ten laste van de stelpost 'versterking organisatie'.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
14	Bestaand beleid	Ja	Stelpost versterking organisatie	19	500	-	-	-	-

Omzetten programmagelden naar formatie

In de begroting is in diverse programma's budget opgenomen voor inhuur van personele capaciteit. Zoals onderschreven door Provinciale Staten gaan we deze budgetten inzetten ten behoeve van de inzet van medewerkers met een arbeidsovereenkomst met de provincie. Hiermee kunnen in die programma's opgedane kennis en kunde behouden blijven voor de organisatie. Het verschuiven van budgetten tussen programma's is voorbehouden aan Provinciale Staten. Bij de perspectiefnota 2021 heeft Provinciale Staten al toestemming

gegeven voor de uitwisseling van de budgetten voor inhuur en aanstelling. Het gaat in totaal om een bedrag van € 1.533.000 (15,1 FTE), dat wordt overgeheveld van de betreffende budgetten naar programma 8, Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering, waar de budgetten voor personele capaciteit zijn opgenomen.

Wij stellen voor om de beschikbare budgetten in de programma's van € 1.533.000 in 2024 over te hevelen naar het programmaonderdeel 'bedrijfsvoering' voor de capaciteitskosten. Dit betreft een budget neutrale verschuiving, zonder impact op de begrotingsruimte.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
15	Bestaand beleid	Ja	Programma's	-	1.533	1.284	1.234	1.234	1.234

Nieuwe CAO 2024-2025

Deze afwijking is ook opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028, onder voorstel nummer 16. In 2024 zijn er diverse ontwikkelingen geweest die effect hebben op de kosten voor personele capaciteit, zoals salarissen en pensioenpremies. Dit betreft het onderhandelingsakkoord CAO provincies (1 januari 2024 tot en met 1 juli 2025), de CAO Rijk 2024 (tot 1 juli 2024), en aanpassingen van pensioenpremies en franchisen door het ABP.

Onderhandelingsakkoord CAO provincies

Afgelopen 13 maart hebben de werkgevers en vakbonden (FNV, CNV, AVV en CMHF) een onderhandelingsresultaat bereikt over de CAO. Dit resultaat houdt het volgende in:

- Per 01-01-2024 worden de bruto salarissen eerst met € 25 per maand en daarna met 4,25% verhoogd. Per 01-09-2024 worden de salarissen nog met 2,5% verhoogd.
- Verhoging stagevergoeding tot € 700 per maand;
- Verhoging PBDI (persoonlijk budget duurzame inzetbaarheid) met € 1.000 tot € 6.000 (per 5 jaar);
- Verhoging procentuele toelagen van maximaal 10% naar 15%;
- Per 01-01-2024 worden de consignatievergoedingen geïndexeerd met de CAO verhoging;
- Een RVU-regeling, waarbij de medewerker 41 ABP-dienstjaren moet hebben en de laatste 10 jaar in de provinciale sector werkzaam te zijn geweest.

CAO Rijk

De financiële gevolgen (per 1 januari 2024) van de 'oude' CAO van het Rijk, 2023-2024, (bedoeld voor de commissaris van de Koning en de leden van Gedeputeerde Staten) moet nog verwerkt worden in de begroting. De aanpassing bedraagt 1,5%.

Pensioenpremies en franchise

De 2024-premie van het ABP is per 1 januari 2024 gedaald van 27,9% naar 27,0%. De franchisebedragen (deel waar je geen pensioen over opbouwt) zijn gestegen van € 16.350 naar € 17.550.

Wij stellen voor om de salaris en IKB budgetten in 2024 te verhogen met € 2.533.800, ten laste van de stelpost loon- en prijsontwikkeling.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
16	Onontkoombaar	Ja	Stelpost loon- en prijscompensatie	20	2.534	-	-	-	-

WGA verzekering

Deze afwijking is ook opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028, onder voorstel nummer 21. Jaarlijks wordt de premie van de WGA-verzekering bijgesteld. In 2024 is de stijging sterker dan de reguliere prijscorrectie op dit budget. De stijging wordt door een aantal zaken veroorzaakt, namelijk de stijging van de loonsom, hogere premies en stijging van de personeelsbezetting.

Wij stellen voor om het budget voor de WGA verzekering vanaf 2025 te verhogen met € 80.000, ten laste van de stelpost loon en prijscompensatie (€ 40.000) en de stelpost versterking organisatie (€ 40.000).

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
17	Onontkoombaar	Ja	Stelpost versterking organisatie	21	80	-	-	-	-

Aanpassing onkostenvergoeding woon- en werkverkeer personeel

Deze afwijking is ook opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028, onder voorstel nummer 22. Als duurzame provincie die het Klimaatakkoord heeft ondertekend, stimuleert Flevoland haar medewerkers voor het woon-werkverkeer gebruik te maken van het openbaar vervoer en de fiets. Voor het gebruik van het openbaar vervoer hebben medewerkers een NS-businesscard in bruikleen gekregen waarmee zij gratis kunnen reizen. Vanaf heden mogen deze medewerkers, maar ook de medewerkers die in de standplaats werken, ook de voorafgaande fiets-/loop kilometers declareren, die ze voor en na het openbaar vervoer maken (€ 85.000). Deze maatregel past binnen het fiscale regime.

Flevoland is de enige provincie die nog geen gebruik van de fiscaal maximaal vrijgestelde kilometervergoeding van € 0,23 per kilometer.

Wij stellen voor om het budget voor het woon-werkverkeer voor 2024 te verhogen met € 165.000, ten laste van de stelpost loon en prijscompensatie (€ 81.000) en de stelpost nieuw beleid (€ 84.000).

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
18	Bestaand beleid	Ja	Stelpost loon- en prijscompensatie	22	165	-	-	-	-

Jaarlijks onderhoud provinciehuis en vestigingen

Deze afwijking is ook opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028, onder voorstel nummer 23. In 2021 is de meerjaren-onderhoudsplanning vastgesteld waarin naast het meerjarig onderhoud ook de jaarlijkse onderhoudskosten voor het provinciehuis, de vestigingen en het NLE vastgelegd zijn. Deze kosteninschatting is door inflatie, krapte in de markt en algeheel gestegen prijspeil momenteel niet meer toereikend. Daarnaast is met het Proeflokaal Flevoland een extra object toegevoegd aan de onderhoudsportefeuille. Dit was niet nog niet voorzien in de begroting 2024.

Wij stellen voor om het budget voor om het bedrag van € 250.000 te dekken vanuit het begrotingsaldo (stelpost nieuw beleid).

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
19	Onontkoombaar	Nee	Stelpost nieuw beleid	23	250	-	-	-	-

Herbestemming proeflokaal Flevoland

Het Proeflokaal Flevoland wordt tegenwoordig gebruikt als vergader- en werklocatie voor medewerkers van provincie Flevoland. Om op deze locatie vergelijkbare kwaliteit en gastvrijheid te kunnen bieden als op het provinciehuis worden er kosten gemaakt die nog niet voorzien waren ten tijde van het opmaken van de begroting 2024.

Wij stellen voor om een budget van € 50.000 op te nemen in de begroting 2024 (incidenteel), ten laste van de stelpost nieuw beleid.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
20	Ambitie	Nee	Stelpost nieuw beleid	-	50	-	-	-	-

Energiekosten

Deze afwijking is ook opgenomen in de perspectiefnota 2025-2028, onder voorstel nummer 11. De energiemarkt is in 2024 weer redelijk gestabiliseerd en de kosten zijn gedaald ten opzichte van 2023. De prijzen liggen echter niet meer op hetzelfde niveau als voor het conflict in Oekraïne maar substantieel hoger. Gelet op de gestegen prijs is een verhoging van het energiebudget voor boekjaar 2024 gewenst.

Wij stellen voor om het aanvullend benodigde budget van € 150.000 te dekken uit de stelpost loon- en prijscompensatie.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
21	Onontkoombaar	Ja	Stelpost loon- en prijscompensatie	11	150	-	-	-	-

Contractenregister en beheer

Het is onze ambitie om het aantal en de omvang van inkoop-onrechtmatigheden te verlagen. Om hier concreet invulling aan te geven is het van belang dat er beter (financieel) inzicht wordt verkregen op de uitputting van de (lopende) inkoopcontracten. Doormiddel van een contractenregister is dit mogelijk en kan er tijdig en adequaat worden geacteerd op contractafspraken en wordt hierdoor het risico op inkoop onrechtmatigheden verkleind. Om het contractenregister in te richten is er incidenteel een bedrag van € 50.000 benodigd.

Wij stellen voor om het aanvullend benodigde budget van € 50.000 te dekken uit de stelpost nieuw beleid.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
22	Bestaand beleid	Nee	Stelpost nieuw beleid	-	50	-	-	-	-

4.6 Programma 9: Reserves

4.6.1 Onderdeel – Reserves

Fonds leefbaar platteland

De aanvraag termijn voor subsidies in het kader van het Fonds Leefbaar Platteland liep tot eind 2023. De adviescommissie heeft de laatste aanvragen beoordeeld, waardoor nu duidelijk is welke aanvragen zullen leiden tot lasten in 2024. Het Fonds Leefbaar Platteland is financieel gedekt uit de bestemmingsreserve Fonds Vitaal Platteland. Na verwerking van bovengenoemde projecten is het saldo van deze reserve € 750.000.

Wij stellen voor het restantsaldo vrij te laten vallen ten gunste van de brede bestemmingsreserve (ongeoormerkt) en de reserve bij de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen op te heffen.

#	Classificatie	Bestaande dekking	Dekking	PPN	2024	2025	2026	2027	2028
22	Bestaand beleid	Ja	Brede bestemmingsreserve (ongeoormerkt)	-	750	-	-	-	-

5 Financiële omvang van de afwijkingen

In de onderstaande tabel is de financiële impact van de voorstellen op de programma's samengevat. Het saldo van de begroting wordt, zoals gebruikelijk is in ons financiële kader, verrekend met de stelpost voor nieuw beleid (het begrotingssaldo).

Tabel 7 - Totaal overzicht afwijkingen per programma (bedragen in € x 1 miljoen / - = voordeel)

Programma's	2024	2025	2026	2027	2028
Fijn wonen en ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0	0
Landbouw, visserij, water en natuur in balans	300	0	0	0	0
Bloeiende economie	0	0	0	0	0
Vitale samenleving en aantrekkelijk Flevoland	0	0	0	0	0
Toekomstbestendige energie en klimaat	150	110	10	10	10
Goede bereikbaarheid en infrastructuur	-204	14	14	14	14
Eigentijds bestuur	262	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	7.503	1.284	1.234	1.234	1.234
Reserves	750	0	0	0	0
Subtotaal	8.761	1.407	1.257	1.257	1.257
Bestaande dekking	-8.512	-1.394	-1.244	-1.244	-1.244
Effect op begrotingsruimte	249	14	14	14	14

5.1 Impact van afwijkingen op de vrije begrotingsruimte

Het uitgangspunt voor de begrotingsruimte is de programmabegroting 2024. De ruimte bestaat uit het:

- ongeoormerkte deel van de stelpost 'nieuw beleid', en
- ongeoormerkte deel van de 'Brede Bestemmingsreserve'.

Het effect van de zomernota 2024 is een verlaging van de vrije ruimte in de stelpost nieuw beleid met € 249.000. De ruimte voor 2024 is daardoor nog € 11.940.000.

Tabel 8 – Verloop begrotingsruimte (inclusief perspectiefnota)

Begrotingsruimte	Stelpost nieuw beleid					BBR
	2024	2025	2026	2027	2028	
Initiële omvang vóór de zomernota	11.756	9.063	1.007	2.683	-815	3.193
Aanpassingen na actualisatie financieel beeld	-313	-724	6.906	3.002	3.778	20.461
Reële begrotingsruimte	11.443	8.339	7.913	5.684	2.963	23.654
Vraag zomernota 2024	249	14	14	14	14	0
Vraag perspectiefnota 2025-2028	0	-2.553	-2.553	-2.228	-2.228	-9.725
Restant	11.194	5.772	5.346	3.443	721	13.929

Deel 4

Bijlagen

6 Bijlagen

6.1 Overzicht afwijkingen

In de onderstaande tabel is een lijst opgenomen met alle afwijkingen in deze zomernota. Daarbij is ook de classificatie weergegeven en of er al dekking voor de afwijking beschikbaar is.

In de tabel op de volgende bladzijde zijn dezelfde afwijkingen opgenomen, maar dan gesorteerd per programma volgens de opbouw van de programmabegroting 2024.

Tabel 9 - Totaal overzicht met classificatie

Onderwerp	Classificatie	Bestaande dekking	2024	2025	2026	2027	2028
1 Aanleg van een vooroever	Ambitie	Ja	300	0	0	0	0
2 Onderzoek naar thoriumcentrales en SMR	Motie PS	Ja	50	100	0	0	0
3 Waterstofeconomie	Bestaand beleid	Ja	100	0	0	0	0
4 Geluidsscherm Marknesserweg (krediet)	Bestaand beleid	Ja	0	10	10	10	10
5 Materiaal gladheidsbestrijding (krediet)	Bestaand beleid	Nee	-204	14	14	14	14
6 Organisatorische verdieping netwerkevenementen	Ambitie	Nee	75	0	0	0	0
7 Verordening rechtspositie Staten- en Commissieleden	Onontkoombaar	Nee	82	0	0	0	0
8 Routekaart Provinciale Staten 2023-2027	Onontkoombaar	Nee	25	0	0	0	0
9 Ontwikkeling statenwerk	Onontkoombaar	Nee	80	0	0	0	0
10 Uitkeringen dividend Alliander en BNG	Onontkoombaar	Nee	-105	0	0	0	0
11 Gezamenlijk e-Depot HFA	Onontkoombaar	Nee	97	0	0	0	0
12 Formatie Gedeputeerde Staten	Bestaand beleid	Nee	-150	0	0	0	0
13 Stelpost versterking organisatie omzetten naar formatie	Bestaand beleid	Ja	2.350	0	0	0	0
14 Capaciteit uitvoering coalitie akkoord omzetten naar formatie	Bestaand beleid	Ja	500	0	0	0	0
15 Programmagelden omzetten naar formatie	Bestaand beleid	Ja	1.533	1.284	1.234	1.234	1.234
16 Nieuwe CAO 2024-2025	Onontkoombaar	Ja	2.534	0	0	0	0
17 WGA verzekering	Onontkoombaar	Ja	80	0	0	0	0
18 Aanpassing onkostenvergoeding woonwerkverkeer personeel	Bestaand beleid	Ja	165	0	0	0	0
19 Jaarlijks onderhoud provinciehuis en vestigingen	Onontkoombaar	Nee	250	0	0	0	0
20 Herbestemming proeflokaal Flevoland	Ambitie	Nee	50	0	0	0	0
21 Energiekosten	Onontkoombaar	Ja	150	0	0	0	0
22 Contractenregister	Bestaand beleid	Ja	750	0	0	0	0
23 Reserve Fonds vitaal platteland	Bestaand beleid	Nee	50	0	0	0	0
Eindtotaal			8.761	1.407	1.257	1.257	1.257

Tabel 10 - Totaal overzicht per programma, gelijk aan de thema's van het coalitieakkoord

Programma	Onderwerp	2024	2025	2026	2027	2028
2 Landbouw, visserij, water en natuur in balans	1 Aanleg van een vooroever	300	0	0	0	0
Totaal 2 Landbouw, visserij, water en natuur in balans		300	0	0	0	0
5 Toekomstbestendige energie en klimaat	2 Onderzoek naar thoriumcentrales en SMR	50	100	0	0	0
	3 Waterstofeconomie	100	0	0	0	0
	4 Geluidscherm Marknesserweg (krediet)	0	10	10	10	10
Totaal 5 Toekomstbestendige energie en klimaat		150	110	10	10	10
6 Goede bereikbaarheid en infrastructuur	5 Materiaal gladheidsbestrijding (krediet)	-204	14	14	14	14
Totaal 6 Goede bereikbaarheid en infrastructuur		-204	14	14	14	14
7 Eigentijds bestuur	6 Organisatorische verdieping netwerkevenementen	75	0	0	0	0
	7 Verordening rechtspositie Staten- en Commissieleden	82	0	0	0	0
	8 Routekaart Provinciale Staten 2023-2027	25	0	0	0	0
	9 Ontwikkeling statenwerk	80	0	0	0	0
Totaal 7 Eigentijds bestuur		262	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	10 Uitkeringen dividend Alliander en BNG	-105	0	0	0	0
	11 Gezamenlijk e-Depot HFA	97	0	0	0	0
	12 Formatie Gedeputeerde Staten	-150	0	0	0	0
	13 Stelpost versterking organisatie omzetten naar formatie	2.350	0	0	0	0
	14 Capaciteit uitvoering coalitie akkoord omzetten naar formatie	500	0	0	0	0
	15 Programmagelden omzetten naar formatie	1.533	1.284	1.234	1.234	1.234
	16 Nieuwe CAO 2024-2025	2.534	0	0	0	0
	17 WGA verzekering	80	0	0	0	0
	18 Aanpassing onkostenvergoeding woonwerkverkeer personeel	165	0	0	0	0
	19 Jaarlijks onderhoud provinciehuis en vestigingen	250	0	0	0	0
	20 Herbestemming proeflokaal Flevoland	50	0	0	0	0
	21 Energiekosten	150	0	0	0	0
22 Contractenregister	50	0	0	0	0	
Totaal 8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering		7.503	1.284	1.234	1.234	1.234
9 Reserves	23 Reserve Fonds vitaal platteland	750	0	0	0	0
Totaal 9 Reserves		750	0	0	0	0
Eindtotaal		8.761	1.407	1.257	1.257	1.257

In de volgende tabel zijn alle afwijkingen opgenomen, met daarbij de dekking en in welke programma's de bedragen gepresenteerd worden. In geval van de kredieten (afwijkingen 4 en 5) zit een deel niet in hetzelfde jaar, wat komt doordat de investeringen in 2024 plaatsvinden en daarna en jaarlijkse delen wordt afgeschreven.

Tabel 11 - Totaal overzicht per programma, samenhang afwijking en dekking

Afwijkingen, programma's en dekking	2024	2025	2026	2027	2028
1 Aanleg van een vooroever	0	0	0	0	0
2 Landbouw, visserij, water en natuur in balans					
Claim	-300	0	0	0	0
9 Reserves					
Dekking	300	0	0	0	0
2 Onderzoek naar thoriumcentrales en SMR	0	0	0	0	0
5 Toekomstbestendige energie en klimaat					
Claim	-50	-100	0	0	0
9 Reserves					
Dekking	50	100	0	0	0
3 Waterstofeconomie	0	0	0	0	0
5 Toekomstbestendige energie en klimaat					
Claim	-100	0	0	0	0
9 Reserves					
Dekking	100	0	0	0	0
4 Geluidscherm Marknesserweg (krediet)	0	10	10	10	10
5 Toekomstbestendige energie en klimaat					
Claim	0	10	10	10	10
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Dekking	0	10	10	10	10
5 Materiaal gladheidsbestrijding (krediet)	-204	14	14	14	14
6 Goede bereikbaarheid en infrastructuur					
Claim	204	-14	-14	-14	-14
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Dekking	-204	14	14	14	14
6 Organisatorische verdieping netwerkevenementen	0	0	0	0	0
7 Eigentijds bestuur					
Claim	-75	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Dekking	75	0	0	0	0
7 Verordening rechtspositie Staten- en Commissieleden	0	0	0	0	0
7 Eigentijds bestuur					
Claim	-82	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Dekking	82	0	0	0	0
8 Routekaart Provinciale Staten 2023-2027	0	0	0	0	0
7 Eigentijds bestuur					
Claim	-25	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Dekking	25	0	0	0	0
9 Ontwikkeling statenwerk	0	0	0	0	0
7 Eigentijds bestuur					
Claim	-80	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Dekking	80	0	0	0	0
10 Uitkeringen dividend Alliander en BNG	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	105	0	0	0	0
Dekking	-105	0	0	0	0
11 Gezamenlijk e-Depot HFA	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-97	0	0	0	0
Dekking	97	0	0	0	0

Afwijkingen, programma's en dekking	2024	2025	2026	2027	2028
12 Formatie Gedeputeerde Staten	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	150	0	0	0	0
Dekking	-150	0	0	0	0
13 Stelpost versterking organisatie omzetten naar formatie	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-2.350	0	0	0	0
Dekking	2.350	0	0	0	0
14 Capaciteit uitvoering coalitie akkoord omzetten naar formatie	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-500	0	0	0	0
Dekking	500	0	0	0	0
15 Programmagelden omzetten naar formatie	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-1.533	-1.284	-1.234	-1.234	-1.234
Dekking	1.533	1.284	1.234	1.234	1.234
16 Nieuwe CAO 2024-2025	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-2.534	0	0	0	0
Dekking	2.534	0	0	0	0
17 WGA verzekering	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-80	0	0	0	0
Dekking	80	0	0	0	0
18 Aanpassing onkostenvergoeding woon werkverkeer personeel	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-165	0	0	0	0
Dekking	165	0	0	0	0
19 Jaarlijks onderhoud provinciehuis en vestigingen	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-250	0	0	0	0
Dekking	250	0	0	0	0
20 Herbestemming proeflokaal Flevoland	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-50	0	0	0	0
Dekking	50	0	0	0	0
21 Energiekosten	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-150	0	0	0	0
Dekking	150	0	0	0	0
22 Contractenregister	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering					
Claim	-50	0	0	0	0
Dekking	50	0	0	0	0
23 Reserve Fonds vitaal platteland	0	0	0	0	0
9 Reserves					
Claim	-750	0	0	0	0
Dekking	750	0	0	0	0
Eindtotaal	0	0	0	0	0

6.2 Details actualisatie begrotingsruimte

6.2.1 Provinciefonds

BZK publiceert driemaal per jaar een circulaire waarin de ontwikkelingen van het provinciefonds worden toegelicht, maar ook doorgerekend. Dat zijn de mei-, september- en decembercirculaire. De septembercirculaire bevat de effecten van de miljoenennota die op Prinsjesdag wordt gepubliceerd.

De omvang van de provinciefondsuitkering in de primitieve begroting 2024 is gebaseerd op de meicirculaire 2023. In de septembercirculaire 2023 zijn de uitkeringen voor dat jaar en volgende jaren door de fondsbeheerder geactualiseerd op grond van de mutaties in het fonds en de laatste gegevens over bijvoorbeeld de inwonertallen. De effecten van de septembercirculaire zijn in december aan de begroting toegevoegd, doordat PS de 'slotwijziging 2023' heeft vastgesteld.

In december ontvangen we de laatste circulaire van het jaar. Het meerjarige effect daarvan is nog niet opgenomen in de begroting. Het provinciefonds wordt jaarlijks verdeeld over de provincies. In december heeft de fondsbeheerder een aantal parameters bijgesteld, namelijk het 'aandeel binnenwater', 'oeverlengte' en 'opcenten motorrijtuigenbelasting'. De bijstelling van het aantal voertuigen voor de opcenten motorrijtuigenbelasting is op ons eigen verzoek, samen met provincie Noord-Holland. De reden daarvan is dat de daling van het aantal voertuigen nog niet eerder door BZK verwerkt kon worden in de verdeling. Omdat het aantal voertuigen daalde in 2023 nam onze belastingcapaciteit af, maar dat heeft een voordelig effect op de verdeling van het provinciefonds. Het financiële effect was al in de 'slotwijziging 2023' verwerkt op basis van een schatting. Het effect hebben wij nu beter kunnen berekenen, aan de hand van het nieuwe voertuigenoverzicht dat wij in januari van de Belastingdienst hebben ontvangen.

Tabel 12 - Bijstelling vanuit effecten provinciefonds

Uitkering provinciefonds	2024
Effecten decembircirculaire 2023	-1.215
Herziening belastingcapaciteit MRB (verdeling)	-796
Totaal uitkering provinciefonds	-2.011

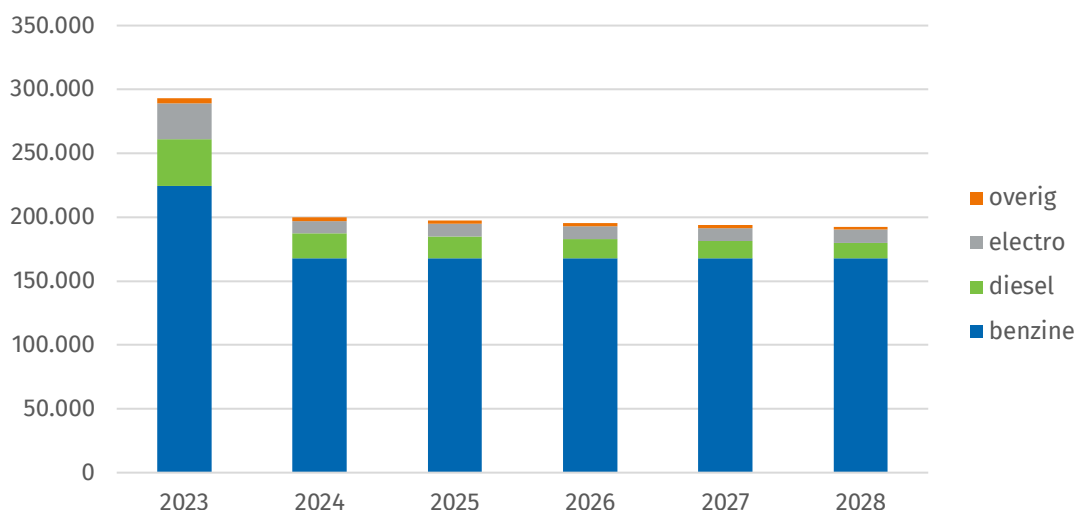
6.2.2 Opcenten motorrijtuigenbelasting

De raming van de opbrengst uit de opcenten MRB voor de begroting 2024 was gebaseerd op het voertuigenoverzicht van 1 juli 2023. Inmiddels hebben wij van het Centraal Bureau Motorrijtuigenbelasting (CBM) het voertuigenoverzicht van 1 januari 2024 ontvangen. Daaruit blijkt nu ook de daling van het aantal voertuigen in 2023, door de verhuizing van LeasePlan. Het aantal belastbare voertuigen is in 2023 met 62.369 afgenomen, dat is een afname van 23%.

Voor de bepaling van het financiële perspectief zijn wij rekenkundig uitgegaan van een continuering van de indexering van het belastingtarief voor de opcenten MRB met 1%. Het effect hiervan is ongeveer € 0,4 mln. Deze indexering dient mede in samenhang te worden gezien met de geraamde loon- en prijsontwikkeling van de uitgaven in de komende jaren.

Op basis van de meerjarige historische data verwachten wij dat het aantal voertuigen de komende jaren licht zal blijven dalen. Dat komt vooral doordat het aantal voertuigen wat op diesel en gas rijdt af blijft nemen. Het aantal benzine voertuigen blijft nagenoeg stabiel, maar de elektrische voertuigen nemen in aantal juist toe. Door het vertrek van LeasePlan is de omvang van de elektrische voertuigen in onze raming sterk gedaald. Daardoor is de financiële impact van de mutaties in het aantal elektrische voertuigen minder groot dan voorheen. De onderstaande grafiek geeft het verwachte verloop van het aantal belastbare voertuigen weer.

Figuur 3 - Verwacht verloop aantal belastbare voertuigen

Wij hebben nu beter inzicht in het effect van de verhuizing van LeasePlan. Ten opzichte van de eerdere schatting van de belastingopbrengsten is het effect op de omvang van de opbrengsten € 1,2 miljoen positief. Het aantal belastbare voertuigen zal de komende jaren dalen, maar door de berekende tariefstijging van 1% per jaar blijft de belastingopbrengst naar verwachting stabiel.

Tabel 13 - Aanpassingen effecten opcenten motorrijtuigenbelasting

Motorrijtuigenbelasting	2024
Actualisatie voertuigen voor 2024	1.200
Totaal opcenten motorrijtuigenbelasting	1.200

Vrijstelling MRB elektrische voertuigen

In de voorjaarsnota 2024 van het Rijk is ook een verlenging aangekondigd van de (gedeeltelijke) vrijstelling van de MRB voor elektrische voertuigen. In eerdere jaren heeft het Rijk de provincies voor die vrijstelling gecompenseerd, omdat het namelijk leidt tot een lagere opbrengst uit de opcenten (lagere belastingcapaciteit).

6.2.3 Stelposten

De begroting kent een aantal meerjarige stelposten, zoals hieronder weergegeven.

Tabel 14 - Initiële omvang stelposten, vóór bijstelling

Stelposten	2024
Begrotingsonzekerheden	400
Loon- en prijsontwikkeling	-2.258
Rentebaten	2.000
Totaal stelposten	142

Stelpost 'Nieuw Beleid'

De vrije ruimte binnen de stelpost Nieuw Beleid is het vertrekpunt voor de actualisatie van het financiële perspectief. Van daaruit is bekeken welke eventuele (nieuwe) inzichten er zijn, die invloed hebben op deze begrotingsruimte. Deze nieuwe inzichten zijn een gevolg van de hierboven beschreven zaken, namelijk de:

- omvang van de Provinciefondsuitkering, en
- de ontwikkeling van de belastingcapaciteit (opcenten MRB).

De beginstand voor 2025 komt uit de primitieve begroting 2024, de slotwijziging en een begrotingswijziging in het najaar van 2023 (inzet stelpost nieuw beleid voor structurele kosten Horizon). In de nieuwe jaarschijf 2028 is te zien dat er geen vrije ruimte was, maar een tekort van € 0,8 miljoen. Dat kwam doordat de oormerken hoger waren dan het begrotingsaldo zelf.

Tabel 15 - Beginstand stelpost nieuw beleid (begrotingsaldo)

Beginstand stelpost 'Nieuw beleid'	2024
Primitieve begroting	6.479
Slotwijziging 2023	5.927
Najaar 2023	-600
Initiële omvang	11.806
Waarvan:	
- Ongeoormerkt (vrije ruimte)	11.756
- Oormerken	50

In de volgende tabel hebben wij de benodigde aanpassingen opgenomen, als gevolg van de nieuwe financiële contouren. Op de volgende pagina staat dan het nieuwe beeld, waar de aanpassingen in zijn verwerkt.

Tabel 16 - Aanpassingen stelpost nieuw beleid

Mutaties stelpost 'Nieuw beleid'	2024
Actualisatie omvang uitkering Provinciefonds	-2.011
Actualisatie opcenten MRB	1.200
Stelpost begrotingsonzekerheden	400
Rentebaten	2.000
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	-2.258
Vrijval structurele onttrekking algemene reserve	356
Totaal aanpassingen in de stelpost Nieuw Beleid	11.493

Tabel 17 - Stelpost nieuw beleid, ná bijstelling

Herziene samenstelling stelpost 'Nieuw beleid'	2024
Initiële omvang	11.806
Mutaties uit actualisatie financieel beeld	-313
Herziene omvang (initieel plus mutaties)	11.493
- waarvan geoormerkt	50
SWUNG (investering)	0
Infra fietspaden	0
Infra wegen	0
Droogteschade	0
Schokland	50
MSNF	0
- waarvan vrije ruimte	11.443

Stelpost Begrotingsonzekerheden

De stelpost onzekerheden kan structureel worden verlaagd. Voor deze stelpost is de gedragslijn dat hiervoor jaarlijks cumulatief € 0,4 miljoen (ongeveer 0,15% van het begrotingstotaal) wordt geraamd. De raming voor 2024 is nu nog € 0,8 miljoen en kan bij de zomernota 2024 worden teruggebracht tot € 0,4 miljoen. Deze bijstelling werkt ook structureel door naar 2025 tot en met 2027 voor € 0,4 miljoen per jaar, wat in de perspectiefnota 2025-2028 is verwerkt.

Tabel 18 - Specificatie stelpost begrotingsonzekerheden

Begrotingsonzekerheden	2024
Initiële omvang	800
Structurele verlaging	-400
Herziene omvang	400

Stelpost Financiering

Vanaf de begroting 2023 houden wij ook rekening met toekomstige financieringslasten. Op basis van de cashflow prognose verwachten wij, in de planningshorizon van de begroting, externe financiering aan te moeten trekken. De omvang daarvan zal in de orde van grootte van € 17 miljoen zijn in 2027 en € 50 miljoen in 2028. Dit leidt dan tot extra lasten (rente) in onze begroting vanaf 2027 (€ 0,6 miljoen) en vanaf 2028 (€ 2,0 miljoen). Deze stelpost is bedoeld om die verwachte lasten op te kunnen vangen, maar is voor 2024 nog niet nodig.

Tabel 19 - Specificatie stelpost financiering

Financiering	2024
Initiële omvang	0
Wijziging voor actuele kasstromen en rente%	0
Herziene omvang	0

In de jaren 2024 tot en met 2026 verwachten wij nog volgende eigen liquiditeiten (geld op de bank) te hebben. Daarover zullen wij een rentevergoeding ontvangen. Dit was in de begroting 2024 nog niet financieel verwerkt. Op basis van de verwachte gemiddelde bankstanden en een rentetarieff van 3,5% een raming voor de rentebaten opgesteld. Dit is verwerkt als voordeel in de stelpost nieuw beleid.

Tabel 20 - Verwachte rentebaten

Rentebaten	2024
Nog niet begrote rentebaten	-2.000
Herziene omvang	-2.000

Stelpost loon en prijsontwikkelingen

Voor de stelpost loon en prijsontwikkelingen (die is bedoeld ter compensatie van de budgetten voor salarissen, subsidies, goederen en diensten) die meerjarig in de perspectiefnota zal worden opgenomen vanaf 2024, wordt altijd aansluiting gezocht bij de relevante ramingen uit het CEP (Centraal Economisch Plan) die het CPB jaarlijks in het voorjaar publiceert. Wij hebben de omvang van de stelpost opnieuw berekend, met de indexen uit het nieuwe CEP (februari 2024).

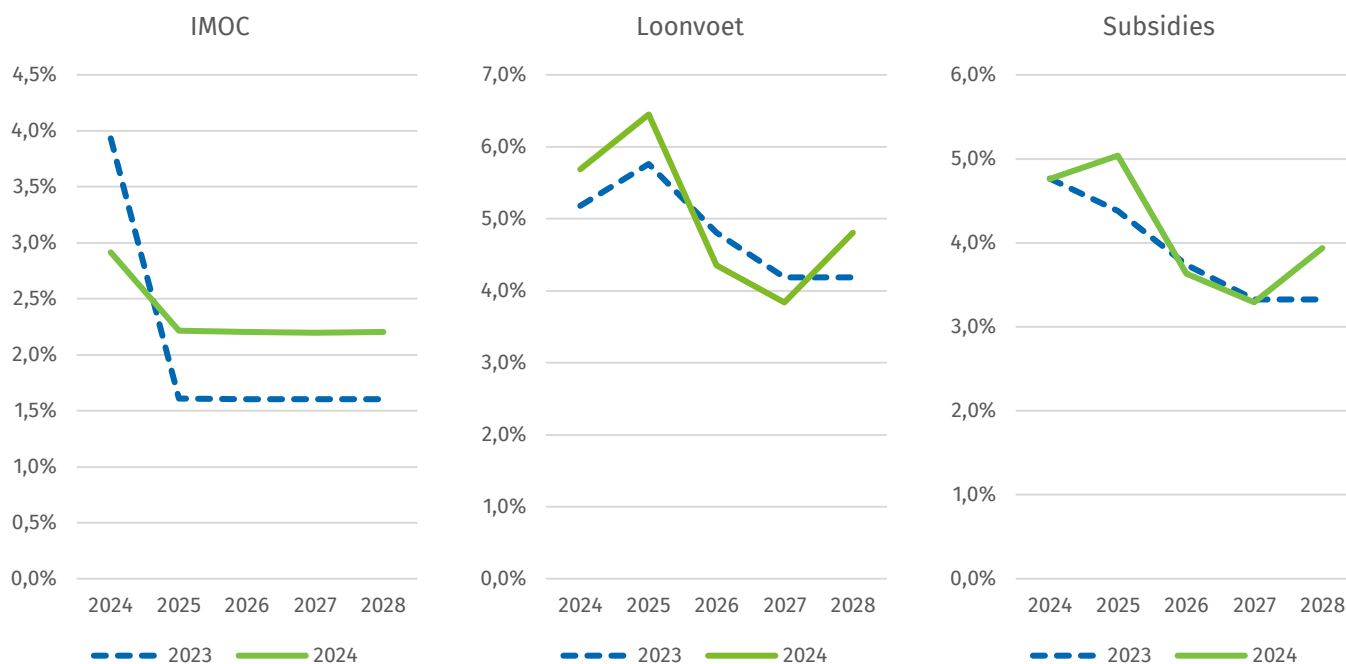
Wij moeten rekening houden met een toename van de totale stelpost loon- en prijsontwikkelingen in de nieuwe jaarschijf 2028. Deze hogere lasten dienen in beginsel te worden gedekt door:

- *hogere baten uit indexering opcenten*
De rekenkundig gehanteerde indexering van de MRB met 1% levert een structurele opbrengst op van ongeveer € 0,4 mln.
- *MRB en stijging Provinciefonds.*
Daarnaast zal ook uit de stijging van de opbrengsten uit het provinciefonds dekking moeten plaatsvinden van loon- en prijsontwikkelingen. Zie ook paragraaf 6.2.1.

Voor de raming van de stelpost loon- en prijsontwikkeling in het financieel perspectief gebruiken we drie indexcijfers. Twee daarvan komen bij het Centraal Plan Bureau vandaan, namelijk uit het Centraal Economisch Plan (CEP). Dat zijn de ‘netto materiële overheidsconsumptie’ (imoc) en de ‘loonvoet sector overheid’. De derde index is voor de subsidies bedoeld en die berekenen wij op basis van de andere twee percentages, namelijk $\frac{2}{3}$ loonvoet en $\frac{1}{3}$ overheidsconsumptie.

Het algemene beeld van de loon- en prijsontwikkelingen is dat in 2024 een stijging wordt verwacht ten opzichte van de vorige raming. In de jaren daarna zitten de indexen op een gelijk niveau, maar vanaf 2028 zien we weer een stijging. In de onderstaande figuren is het CEP van 2023 vergeleken met de nieuwe CEP van 2024.

Figuur 4 - Verloop indexcijfers voor loon- en prijsontwikkeling

Het financiële effect van de nieuwe indexen heeft een structureel karakter. De stijging in 2024 werkt namelijk ook door in de lasten vanaf 2025. Daarom is een lagere index in bijvoorbeeld 2025 nog steeds een lichte stijging voor de stelpost, maar dan wel minder sterk dan in 2024.

Tabel 21 - Specificatie stelpost loon- en prijsontwikkeling

Loon- en prijsontwikkeling	2024
Initiële omvang	2.189
Actualisatie met nieuwe indexen	2.258
Herziene omvang	4.447

Samenvatting gewijzigde stelposten

In de volgende tabel zijn de stelposten weergegeven voor 2024, inclusief de hierboven beschreven mutaties.

Tabel 22 - Omvang stelposten, ná bijstelling

Stelposten	2024
Nieuw Beleid	11.493
Loon- en prijsontwikkeling	4.447
Begrotingsonzekerheden	400
Vennootschapsbelasting	50
Financiering	0
Onvoorziene uitgaven	140
Totaal	16.530

6.2.4 Algemene reserve

De 'Algemene reserve' wordt gevoed uit rekeningoverschotten waaraan geen bestemming is gegeven en incidentele meevallers. De gewenste omvang van de algemene reserve is bepaald in de nota 'Risicomanagementbeleid', waarbij het risicoprofiel van de provincie en de andere mogelijkheden die er zijn om eventuele tegenvallers op te vangen een rol spelen. Dit wordt jaarlijks in de paragraaf 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' in de begroting en de jaarstukken toegelicht.

De 'Algemene reserve' wordt in beginsel volledig beschouwd als 'vrije ruimte' voor de **weerstandscapaciteit**, exclusief aangebrachte oormerken. Daarom wordt deze reserve niet beschouwd als beschikbare **begrotingsruimte**.

Het doen van een beroep op de weerstandscapaciteit zal pas als laatste stap toegepast worden. Wij adviseren om deze lijn vast te houden, waardoor aanspraak op de weerstandscapaciteit mogelijk is na een integrale afweging van opgetreden risico's, ambities en bezuinigingsmogelijkheden.

In de algemene reserve werd nog jaarlijks een structureel bedrag van € 0,356 miljoen gestort, als terugbetaling van de reserve economie waar eerder een voorschot aan was verleend. Het besluit daarvoor liep tot en met 2024, waardoor vanaf dat jaar geen storting meer nodig is. Dit was nog wel in de begrotingscijfers opgenomen.

Tabel 23 - Bijstelling vanuit ontwikkeling algemene reserve

Mutaties algemene reserve	2024
Vrijval structurele storting	356
Totaal algemene reserve	356

6.2.5 Brede bestemmingsreserve

Binnen de Brede bestemmingsreserve zijn oormerken aangebracht, gebaseerd op besluiten van Provinciale Staten. De voorbereiding van de zomernota en de perspectiefnota is een goed moment om deze oormerken op hun actualiteitswaarde te beoordelen. Als bepaalde oormerken naar huidige inzichten niet meer relevant worden geacht, zouden deze kunnen vervallen. Daarmee zou extra begrotingsruimte kunnen worden gecreëerd.

De begrote beginstand van de vrije ruimte in de Brede Bestemmingsreserve is € 3,2 miljoen. Op basis van de actuele inschattingen zal de beginstand € 7,9 miljoen zijn, vanwege lagere onttrekkingen in 2023. De komende jaren wordt daar nog structureel € 1,7 miljoen aan toegevoegd, volgens de bestaande begroting.

Tabel 24 - Bijstelling vrije ruimte in de Brede Bestemmingsreserve

Brede bestemmingsreserve ongeoormerkt	2024	BBR
Actualisatie begrote mutaties in de BBR	0	4.688
Totaal brede bestemmingsreserve	0	4.688

Tabel 25 - Verloopoverzicht Brede Bestemmingsreserve, op basis van de begroting

Verloopoverzicht BBR	2024
Beginstand	29.478
Stortingen	3.453
Onttrekkingen	-25.050
Eindstand	7.881

Zomernota 2024
Referentie 3271618

Visarenddreef 1
8232 PH LELYSTAD
0320 265 265
www.flevoland.nl